

Motion till riksdagen 2025/26:3976

av **Niels Paarup-Petersen m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2025/26:137 Riksrevisionens rapport om förvar i migrationsprocessen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Polismyndigheten och Migrationsverket i uppdrag att utveckla samverkan kring delgivning av förvarsbeslut och transport till förvaren och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket och Polismyndigheten bör säkerställa att beslut om förvar enbart sker efter att andra alternativ har beaktats och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Centerpartiet välkomnar Riksrevisionens granskning av förvarsverksamheten (RiR 2025:32). Rapporten bekräftar bilden av att verksamheten präglas av allvarliga brister i effektivitet, styrning och samverkan.

Att frihetsberöva människor är en av de mest ingripande åtgärder staten kan vidta och måste därför omgärdas av ett starkt rättssäkerhetsskydd och endast användas när inga andra alternativ finns. Granskningen visar tydligt att så inte är fallet i dag. Regeringens skrivelse är ett steg i rätt riktning, men vi anser att ytterligare och tydligare åtgärder krävs för att komma till rätta med de systemfel som rapporten belyser.

En fungerande samverkan mellan myndigheter

Riksrevisionen riktar skarp kritik mot den bristande samverkan mellan Migrationsverket och Polismyndigheten. Det är särskilt allvarligt att samverkan brister i avgörande moment som delgivning av förvarsbeslut och transport till förvaren.

När Migrationsverket fattar ett beslut om förvar är de beroende av Polismyndighetens handräckning för att beslutet ska kunna verkställas. Riksrevisionens rapport visar att detta förfarande är ineffektivt, med långa väntetider och bristande prioritering från Polismyndighetens sida. Konsekvensen blir att förvarsbeslut inte kan verkställas, att de måste upphävas och att individer som skulle ha tagits i förvar riskerar att avvika. Detta är ett underbetyg för rättsstaten och innebär ett slöseri med myndigheternas resurser.

Centerpartiet delar Riksrevisionens bedömning att detta är en oacceptabel brist i systemet. En fungerande kedja från beslut till verkställighet är en förutsättning för en effektiv och rättssäker migrationsprocess. Det är orimligt att en myndighets beslut i praktiken blir verkningslöst på grund av bristande samverkan med en annan. Regeringen bör därför ge Polismyndigheten och Migrationsverket ett tydligt och skärpt uppdrag att utveckla och säkerställa en fungerande och prioriterad samverkan kring delgivning av förvarsbeslut och transport till förvaren.

Förvar som en sista utväg

Att bli tagen i förvar är ett djupt ingripande frihetsberövande av en person som inte är misstänkt för brott. Åtgärden måste därför alltid vara proportionerlig och användas med stor restriktivitet. Riksrevisionen konstaterar att både Polismyndigheten och Migrationsverket brister i sina processer för att säkerställa väl avvägda och proportionerliga förvarsbeslut.

Förvar får enligt lag endast användas som en sista utväg, när mindre ingripande åtgärder som exempelvis uppsikt inte bedöms vara tillräckliga. Centerpartiet anser att detta måste vara en grundbult i myndigheternas arbete. De rättsliga och faktiska grunderna för att frihetsberöva en person måste vara noggrant motiverade och tydligt framgå av beslutet. Det måste även uttryckligen framgå av beslutet varför alternativa former till förvar, såsom anmälningsskyldighet eller elektronisk övervakning, inte anses tillräckliga. Detta är avgörande för att upprätthålla nödvändighets- och proportionalitetsprincipen.

Forskning och utredningar, bl.a. SOU 2025:16 Ett nytt regelverk för uppsikt och förvar, visar att alternativ till förvar inte bara är mer humana utan i många fall även mer kostnadseffektiva och tillräckligt verkningsfulla för att säkerställa att en person är tillgänglig för myndigheterna.

Att då inte systematiskt pröva och utvärdera dessa alternativ innan ett beslut om frihetsberövande fattas är ett misslyckande ur såväl ett medmänskligt som ett samhälls-ekonomiskt perspektiv. Myndigheterna måste säkerställa att förvar enbart sker efter att andra alternativ har beaktats.

Niels Paarup-Petersen (C)

Anders W Jonsson (C)

Madeleine Atlas (C)